

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمان

نکات کلیدی مصرف دارو در بیماران قلبی

سوپروایزر آموزش سلامت: ملاشیخی

رابط آموزشی: بهاره علایی

SE H-ED-PA-108-01

1404

داروهایی که برای بیماران قلبی تجویز می‌شوند انواع مختلفی دارند. هر کدام از این داروها دارای اهداف متفاوتی هستند، که به نحوه تأثیر بیماری قلبی بر قلب بیمار بستگی دارند. شناخت داروهای تجویز شده، پیروی از دستور مصرف داروها، و داشتن توانایی تشخیص عوارض جانبی احتمالی آن‌ها، هم برای خود بیماران قلبی و هم برای کسانی که از آن‌ها مراقبت می‌کنند، ضروری است.

نکات بسیار مهمی که بیماران قلبی در مورد زمان مصرف هر دارو باید بدانند:

1. **وارفارین:** بهتر است در ساعات معینی و با معده خالی مصرف شود.

2. **آسپرین:** بهترین زمان مصرف آخر شب‌ها و برای اینکه پیک اثر آن صبح زود باشد و جلوی حوادث قلبی عروقی را بگیرد.

3. **نیتروگلیسرین:** بهتر است ۲ بار در روز خورده شود ۸ صبح و ۵ عصر باشد. این روش مصرف کمک می‌کند که بین دوز ۵ عصر تا ۸ صبح روز بعد، فاصله‌ی زیادتری ایجاد شود تا بدن چند ساعتی بدون دارو باشد. (میدانید که بهتر است در مصرف لیترات‌ها ماعتی در روز بدن بدون دارو باشد تا مقام مقاومت به به دارو ایجا نشود)

4. **دیگوکسین:** بهترین زمان مصرف صبح هابعد از صبحانه است.

5. **پلاویکس (اسویکس):** ساعت خاصی از شبانه روز ذکر نشده (مراکز درمانی ساعت 10 صبح به بیماران پلاویکس می‌دهند).

6. **آتورواستاتین یا (همان قرص چربی خون):** بهترین زمان مصرف آن عصرها با شبها میباشد. چون کبد در طول شب بیشترین متابولیسم چربی را انجام میدهد.

7. **آنتولول:** هرگز بعد از ساعت ۴ عصر داده نشود (ترجیحاً روزها بدهید)، چون یک بتا بلاکر طولانی اثر است و اگر شب مصرف شود، موجب کاهش ضربان قلب در حین خواب میگردد.

8. **متورال:** اصولاً بخاطر داشته باشید که دادن بتابلاکر ها در طول روز مفیدتر از شبهاست چون بیشترین میزان استرس و تاکی کاردی رو در طول روز داریم.

9. **امپرازول یا پنتوپرازول:** باید حداقل نیم ساعت قبل از صبحانه و با معده خالی بیشترین اثر رو داشته باشند.

10. **تریامترن اچ، هیدروکلروتیازید، فورزماید (لازیکس):** این داروها دیورتیک (ادرار آور) می باشند، حتما باید در طول روز تجویز شوند و هرگز شب ها تجویز نکنید.

11. **پروپرانول:** به دلیل متابولیسم بالای کبد بهتر از همراه با غذا استفاده شود.

چند نکته مهم:

به هیچ وجه نباید چند نوع داروی قلبی را همزمان مصرف کنید. در بعضی از افراد با مصرف این داروها، سرفه، خشک و در موارد بسیار نادر التهاب مری و اختلال تنفسی ایجاد میشود. گاهی اوقات داروهای ضد درد و حتی داروهای ضدبارداری موجب کاهش اثر داروهای کنترل کننده فشار خون و در نتیجه افزایش فشار خون میشوند.

کاهش مصرف نمک در رژیم غذایی ضروری است
مصرف نمک باید کمتر از یک قاشق چایخوری در روز باشد.

با این داروها شیرین بیان نخورید:

شیرین بیان حاوی (گلیسیریزین) است، یکی از ماده هایی که فشارخون را افزایش می دهد بنابراین مصرف همزمان آن با داروهای کاهنده فشارخون میتواند تأثیرات دارو را کاهش دهد و فشارخون را در سطح خطرناکی بالا نگه دارد. هم چنین کسانی که از داروهای مهار کننده ACE (کاهنده فشارخون) مثل (انالپریل) و (کاپتوپریل) استفاده می کنند نباید از نمک پتاسیم (نمک رژیمی بدون سدیم) استفاده کنند. زیرا مهار کننده های ACE خود باعث افزایش اثر پتاسیم در بدن میشوند و میتواند باعث سبکی سر یا سرگیجه به دلیل کاهش فشارخون شود.

شیرین بیان با مهار سدیم و دفع پتاسیم باعث میشود عوارض ثانویه کورتون ها مثل پوکی استخوان، ورم و آب سیاه بالا برود. مصرف شیرین بیان با ادرار آور ها نیز ممنوع است زیرا باعث دفع پتاسیم و کمبود پتاسیم عامل بروز مشکلاتی در ریتم ضربان قلب خواهد شد توصیه میشود تحت درمان هایی داروهای هستند بیش از 10 گرم گیاه شیرین بیان به شکل چای یا سایر نوشیدنی ها مصرف نکنید.

قبل از خوردن وارفارین بخوانید:

سیر از تشکیل لخته در خون جلوگیری در خون جلوگیری میکند و باعث افزایش رقت خون میشود. بیماری که وارفارین مصرف میکنند نباید بیشتر از یک حبه سیر در روز مصرف کنند زیرا ممکن است باعث رقیق شدن بیش از حد خونها و احتمال خونریزی در بدنشان شود. مصرف چای سبز و فرآورده های لوبیای سویا باعث کاهش اثر ضد لخته های وارفارین و احتمال خونریزی می شود. مصرف فرآورده های پروبیوتیکی مانند ماست پروبیوتیک باعث افزایش تولید ویتامین K در بدن میشود بنابراین مصرف اینگونه فرآورده ها باعث افزایش نیاز به مصرف وارفارین خواهد شد.

تداخل: دارویی رایج و مهم:

وارفارین، الوپرینول، آمیودارون: داروهای خوراکی ضد دیابت، کلوفیبرات، جم فیبروزل باعث افزایش اثر ضدانعقادی وارفارین می شود.

اسپیرینولاکتون تریامترون اچ _ کاپتوپریل _ انالپریل

باعث افزایش پتاسیم خون می شود که با عوارضی چون سوزش دست و پا و ضعف عضلانی و در حالت شدید همراه با ایست قلبی است.

کاپتوپریل _ انالپریل _ لیزینوپریل _ املاح پتاسیم

مصرف همزمان این داروها با املاح پتاسیم و غذاهای غنی از این عنصر نظیر خرما الو مرکبات باعث ضعف عضلانی، بی نظمی ضربان و تپش قلب شود.

دیگوکسین _ وراپامیل _ دیلتیازم و وراپامیل و امیودارون:

مسمومیت با دیگوکسین را افزایش میدهد، غذاهای حاوی فیبر بالا مثل سبزیجات سبب کاهش جذب دیگوسین میشود.

فورزماید و هیدروکلرتیازید _ دیگوکسین

افزایش غلظت دیگوکسین و خطر مسمومیت با دیگوکسین

آتورواستاتین _ جم فیبروزیل:

مصرف همزمان این دو دارو سبب افزایش غلظت آتورواستاتین میشود.

دلتیازم، وراپامیل، آتورواستاتین: افزایش غلظت اتروواستاتین